

Sygnatura akt **VII U 1179/18**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 14 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

Protokolant: st.sekr.sąd. Marta Jurga

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2018 r. w Poznaniu

przy udziale ubezpieczonej M. G.

odwołań Parafii Rzymskokatolickiej pw. (...) w Ś. i Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P.

z dnia 11 czerwca 2018 r. Nr (...)

z dnia 25 czerwca 2018 r. Nr (...)

w sprawie Parafii Rzymskokatolickiej pw. (...) w Ś. i Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w P.

o podstawę wymiaru składek

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję z 11 czerwca 2018 r. w całości i stwierdza, że podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej M. G. jako osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek stanowią kwoty zadeklarowane przez płatnika składek,
- 2) zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej Parafii Rzymskokatolickiej pw. (...) w Ś. 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- 3) zmienia zaskarżoną decyzję z 25 czerwca 2018 r. w całości i stwierdza, że przychody z tytułu umowy zlecenia zawartej z odwołującą Parafią Rzymskokatolicką pw. (...) w Ś. uzyskane przez ubezpieczoną M. G. nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pracy świadczonej na rzecz odwołującego Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś.,
- 4) zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś. 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 czerwca 2018 roku Nr (...) adresowaną do Parafii Rzymskokatolickiej pw. (...) w Ś. i M. G. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) oraz art. 81 ust. 1 ustawy

z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.) stwierdził, że podstawa wymiaru składek i składka na ubezpieczenie zdrowotne M. G., jako osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Parafia Rzymskokatolicka pw. (...) w Ś. wynosi:

Miesiąc rok	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
na ubezpieczenia						
emerytalne i rentowe	chorobowe	wypadkowe	zdrowotne			
10-2014	(...)				0,00 zł	0,00 zł
11-2014	(...)				0,00 zł	0,00 zł
12-2014	(...)				0,00 zł	0,00 zł
02-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
03-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
04-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
05-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
06-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
10-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
11-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
12-2015	(...)				0,00 zł	0,00 zł
02-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł
03-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł

04-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł
05-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł
06-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł
10-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł
11-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł
12-2016	(...)				0,00 zł	0,00 zł

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wykazywał, że z racji tożsamości zadań, sposobu ich wykonywania i niezbędnych do tego umiejętności osoby wykonujące umowy zlecenia zawarte z parafią realizowały je na rzecz własnego pracodawcy, tj. Zespołu Szkół (...) II w Ś.. W konsekwencji wypłacone wynagrodzenia z tytułu realizacji umów zlecenia winny stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pracy świadczonej w ramach umowy cywilnoprawnej realizowanej na rzecz własnego pracodawcy, tj. zespołu szkół.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiodła Parafia Rzymskokatolicka pw. (...) w Ś., zaskarżając ją w całości, wnosząc o:

- 1) zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej, jako osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenie u płatnika składek (odwołującego) stanowią, w okresie od października 2014 roku do grudnia 2016 roku, kwoty zadeklarowane przez płatnika składek,
- 2) zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1080 zł, odpowiadającej sześciokrotnej stawce minimalnej.

W uzasadnieniu odwołania odwołująca wykazywała, że w realiach sprawy nie sposób przyjąć, że praca czy przychody uzyskane przez ubezpieczoną z tytułu umowy zlecenie zawartej z odwołującą stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy świadczonej w ramach umowy cywilnoprawnej realizowanej na rzecz własnego pracodawcy. Przesądza o tym fakt, że w żadnym razie nie można traktować rzeczywistego pracodawcy ubezpieczonej (tj. placówki oświatowej - zespołu szkół), jako beneficjenta świadczonej przez nią pracy. Zleceniobiorcy nie byli wynagradzani przez osobą trzecią (parafię) ze środków pozyskanych od rzeczywistego pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią.

Decyzją z 25 czerwca 2018 roku Nr (...) adresowaną do Zespołu Szkół (...) w Ś. i M. G. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 4 pkt 9, art. 8 ust. 2a, art. 18 ust. 1 i 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) oraz art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 ze zm.) stwierdził, że przychód z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika Zespół Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś. oraz przychody z tytułu umowy zlecenia zawartej z Parafią Rzymskokatolicką pw. (...) w Ś. uzyskane przez osobą ubezpieczoną M. G. stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pracy świadczonej w ramach umowy cywilnoprawnej realizowanej na rzecz własnego pracodawcy Zespół Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś. i wynoszą:

<i>Miesiąc rok</i>	<i>Kod ubezpieczenia</i>	<i>Podstawa wymiaru składek</i>	<i>Składka na ubezpieczenie zdrowotne</i>			
<i>na ubezpieczenia</i>						
<i>emerytalne i rentowe</i>	<i>chorobowe</i>	<i>wypadkowe</i>	<i>zdrowotne</i>			
10-2014	(...)	3 425,22 zł	3 425,22 zł	3 425,22 zł	2 955,62 zł	266,01 zł
11-2014	(...)	3 374,05 zł	3 374,05 zł	3 374,05 zł	2 911,47 zł	262,03 zł
12-2014	(...)	4 300,53 zł	4 300,53 zł	4 300,53 zł	3 777,93 zł	340,01 zł
02-2015	(...)	3 440,22 zł	3 440,22 zł	3 440,22 zł	2 968,56 zł	267,17 zł
03-2015	(...)	3 187,87 zł	3 187,87 zł	3 187,87 zł	2 884,81 zł	259,63 zł
04-2015	(...)	3 010,53 zł	3 010,53 zł	3 010,53 zł	2 798,78 zł	251,89 zł
05-2015	(...)	3 485,22 zł	3 485,22 zł	3 485,22 zł	3 007,39 zł	270,67 zł
06-2015	(...)	4 352,87 zł	4 352,87 zł	4 352,87 zł	3 756,09 zł	338,05 zł
10-2015	(...)	3 624,63 zł	3 624,63 zł	3 624,63 zł	3 127,70 zł	281,49 zł
11-2015	(...)	3 624,63 zł	3 624,63 zł	3 624,63 zł	3 127,70 zł	281,49 zł
12-2015	(...)	4 920,81 zł	4 920,81 zł	4 920,81 zł	4 313,67 zł	388,23 zł
02-2016	(...)	3 534,63 zł	3 534,63 zł	3 534,63 zł	3 050,03 zł	274,50 zł
03-2016	(...)	3 426,98 zł	3 426,98 zł	3 426,98 zł	2 957,15 zł	266,14 zł
04-2016	(...)	2 857,88 zł	2 857,88 zł	2 857,88 zł	2 466,06 zł	221,95 zł
05-2016	(...)	4 152,87 zł	4 152,87 zł	4 152,87 zł	3 583,51 zł	322,52 zł

06-2016	(...)	4 362,67 zł	4 362,67 zł	4 362,67 zł	3 764,54 zł	338,81 zł
10-2016	(...)	3 293,98 zł	3 293,98 zł	3 293,98 zł	2 842,38 zł	255,81 zł
11-2016	(...)	3 958,16 zł	3 958,16 zł	3 958,16 zł	3 415,50 zł	307,40 zł
12-2016	(...)	6 168,16 zł	6 168,16 zł	6 168,16 zł	5 322,51 zł	479,03 zł

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł Zespół Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś., zaskarżając ją w całości, wnosząc o:

1) zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że przychody z tytułu umowy zlecenia zawartej z Parafią Rzymskokatolicką pw. (...) w Ś. uzyskane przez ubezpieczoną w okresie od października 2014 roku do grudnia 2014 roku nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pracy świadczonej na rzecz Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś.,

2) zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1080 zł, odpowiadającej sześciokrotnej stawce minimalnej.

W uzasadnieniu odwołania odwołujący wykazywał, że jedynym beneficjentem pracy (usług) świadczonej przez zleceniobiorców była parafia.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i prezentowaną argumentację w całej rozciągłości, domagając się oddalenia odwołań oraz zasądzenia od odwołujących kosztów zastępstwa procesowego w wysokości odpowiadającej sześciokrotnej stawce minimalnej.

Odnosząc się do twierdzeń zawartych w odwołaniach, organ rentowy poddał w wątpliwość twierdzenia odwołujących, że spełnienie zawartych w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej przesłanek wykonywania pracy na rzecz własnego pracodawcy jest uzależnione od istnienia jakiejś formalnie spisanej umowy pomiędzy pracodawcą i zleceniodawcą ubezpieczonego, a także od konieczności przepływów finansowych - wynagradzania zleceniobiorców ze środków pozyskanych od pracodawcy.

Jednocześnie organ rentowy podał, że zajęcia dodatkowe realizowane w ramach umów zlecenia poszerzały ofertę odwołującego zespołu, jaką mógł zaproponować uczniom i ich rodzicom. W konsekwencji zwiększało to możliwość przyciągnięcia do swoich placówek oświatowych większego grona uczniów.

Organ rentowy określił wartość przedmiotu sporu w przypadku odwołującej parafii na 362 zł, a odwołującego zespołu na 1555 zł.

Sprawa z odwołania odwołującej parafii została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 1179/18, a sprawa z odwołania odwołującego zespołu pod sygn. akt VII U 1180/18.

Zarządzeniem przewodniczącego z 11 września 2018 roku na podstawie art. 219 kpc połączono sprawę z odwołania odwołującego zespołu ze sprawą z odwołania odwołującej parafii do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Sprawę dalej prowadzono pod sygn. akt VII U 1180/18.

Sąd nie wzywał M. G. do udziału w postępowaniu odrębnym postanowieniem, bowiem była ona już stroną postępowania administracyjnego przed organem rentowym i adresatem obu decyzji, stając się automatycznie stroną postępowania odwoławczego.

Ubezpieczona M. G. przychyliła się do stanowiska odwołujących.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca Parafia Rzymskokatolicka pw. (...) w Ś. reprezentowana przez ks. R. A. jest organem założycielskim dla Przedszkola Niepublicznego im. bł. E. B., Katolickiej Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. P. II, Katolickiego Publicznego Gimnazjum im. (...) II w Ś., Katolickiego Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego w Ś., Katolickiej Niepublicznej Szkoły Muzycznej I st. w Ś.. Aktem założycielskim z 1 lipca 2014 roku ks. R. A., działając w imieniu parafii, dla lepszego funkcjonowania ww. placówek i ze względów organizacyjnych połączył je w Zespół Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś..

Liczba ubezpieczonych na 30 listopada 2016 roku w odwołującej parafii wynosiła 38 ubezpieczonych.

Przeważającym przedmiotem działalności odwołującej parafii, jako płatnika składek jest działalność organizacji religijnych.

Zgodnie ze statutem odwołującego Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś. dyrektor zespołu jest powoływany przez organ założycielski i m.in. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki do harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne. Odwołujący zespół jest pracodawcą dla zatrudnianych pracowników, w tym nauczycieli.

(...) R. A. jest proboszczem odwołującej parafii. Odwołująca parafia jest organem założycielskim i prowadzącym odwołujący zespół. (...) R. A. pełni funkcję kanclerza w odwołującym zespole. Teren odwołującego zespołu jest własnością odwołującej parafii.

Odwołująca parafia 2 września 2010 roku zawarła z Zarządem Województwa (...), jako Instytucją Zarządzającą (...) Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013, umowę o dofinansowanie projektu pt. „Rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania obszaru przemysłowego w Ś. na (...) Centrum (...)”. Wartość dofinansowywanego projektu wynosiła 10.630.794,57 zł, przy czym wartość dofinansowania z funduszu wyniosła 7.973.095,92 zł, zaś wysokość wkładu własnego 2.657.698,65 zł. W tym celu odwołująca parafia zawarła dwie umowy o kredyt inwestycyjny na 2.500.000,00 zł z przeznaczeniem na rozbudowę oraz przebudowę i zmianę sposobu użytkowania obszaru przemysłowego na (...) Centrum (...).

Pomiędzy odwołującą parafią a odwołującym zespołem nie były zawierane umowy o współpracy.

Dowód: zaświadczenie z 6 września 2018 roku k. 39 i 76, akt powierzenia funkcji dyrektora k. 64 i 75, zeznania za odwołującą parafię R. A. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 126v i 127v, zeznania za odwołujący zespół (...) protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 127 i 127v; akt założycielski Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś., akt powierzenia funkcji dyrektora Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś., protokół przesłuchania R. A. w charakterze płatnika składek, protokół przesłuchania K. K. w charakterze świadka, protokół kontroli w aktach organu rentowego.

Zgodnie ze statutami Katolickiej Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. P. II w Ś. i Katolickiego Publicznego Gimnazjum im. (...) II w Ś. szkoły te sprawują opiekę nad uczniami odpowiednio do potrzeb i własnych możliwości, zapewniają dzieciom opiekę w czasie zajęć szkolnych, a we współpracy z rodzicami mogą dodatkowo wspierać działania wychowawcze rodziny w formach dostosowanych do jej potrzeb. Do form opieki nad uczniami zalicza się sprawowanie opieki nad uczniami przebywającymi w szkole podczas zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych i pozalekcyjnych przez nauczyciela prowadzącego zajęcia. W szkołach tych mogą być organizowane nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne w wymiarze ustalonym przez dyrektora, stosownie do posiadanych środków finansowych.

Odwołujący zespół w ramach tzw. siatki godzin organizuje dodatkowe zajęcia z języka angielskiego. Zajęcia te są prowadzone w oparciu o rozszerzony program nauczania i przez tego samego nauczyciela, który prowadzi tzw. godziny

ministerialne. Zajęcia dodatkowe z języka angielskiego podlegają nadzorowi wydziału oświaty oraz wynikają z arkusza organizacyjnego szkoły.

Dowód: Statut Katolickiej Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. P. II w Ś., Statut Katolickiego Publicznego Gimnazjum im. (...) II w Ś., protokół przesłuchania K. K. w charakterze świadka w aktach organu rentowego.

Od stycznia 2014 roku do grudnia 2016 roku (w okresie objętym kontrolą) odwołująca parafia zawierała umowy zlecenia głównie z nauczycielami zatrudnionymi na podstawie umów o pracę w odwołującym zespole. Umowy były zawierane na okres od września do czerwca następnego roku, czyli były realizowane w ciągu roku szkolnego. Przedmiotem tych umów było prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży szkolnej. Zajęcia trwały 60 minut. Były to następujące zajęcia: Klub (...), tenis, „Dookoła świata - podróże bliskie i dalekie”, „Gotuję więc jestem - zajęcia kulinarne”, „Koła, kwadraty i trójkąty - zajęcia origami”, (...), „Od plastyki do nauki języka francuskiego”, „W świecie plastyki”, „Warsztaty dziennikarza prasowego, radiowego i telewizyjnego”, „W krainie muzyki”, „Warsztaty szycia”, (...), „W świecie piosenek, rytmów, skoków i kolorów”, (...), „Nie święci garnki lepią - warsztaty ceramiczne”, Klub szachowy”, „Tworzenie stron www z elementami grafiki komputerowej”, „Mały inżynier”, „Podstawy robotyki”, „Mali odkrywcy”, „Językowy zawrót głowy”, „Klub bajkowo-plastyczny B.”. Zajęcia te odbywały się przeważnie w pomieszczeniach zajmowanych przez odwołujący zespół. Odbywały się poza planem lekcyjnym. Miejsce i czas wykonywania zadań w ramach umów zlecenia ustalali zleceniobiorcy. Organizatorem zajęć była odwołująca parafia w ramach (...) Centrum (...). Za realizację zajęć odpowiadał ks. R. A. Nadzór „społeczny” nad realizacją zajęć sprawowali rodzice. (...) do prowadzenia zajęć dostarczała odwołująca parafia, zleceniobiorcy i rodzice dzieci.

Zapisy na te zajęcia odbywały się przez platformę internetową i.kcek.pl, działającą w ramach (...) Centrum (...). O możliwości uczestniczenia dzieci i młodzieży w tych zajęciach informował rodziców także ks. R. A.

Odwołująca parafia wiedziała, jakie doświadczenie bądź kwalifikacje zawodowe mają zleceniobiorcy.

Koszty zatrudnienia zleceniobiorców ponosiła odwołująca parafia. Odwołująca parafia wypłacała wynagrodzenie zleceniobiorcom. Odwołująca parafia ustalała wysokość wynagrodzenia zleceniobiorców. Rozliczenie następowało na podstawie indywidualnych dzienników zajęć dodatkowych prowadzonych przez zleceniobiorców. Odwołująca parafia wystawiała rachunki do umów zlecenia. Rozliczeniem zleceniobiorców zajmowały się osoby zatrudnione w odwołującym zespole, ale nie w ramach swoich obowiązków pracowniczych.

Dowód: umowa zlecenie z 1 października 2015 roku k. 26, umowa zlecenie z 31 grudnia 2015 roku k. 27, zeznania świadków H. W. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 124v-125, S. B. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 125, D. F. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 125-125v, E. C. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 125v-126, G. T. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 126, zeznania ubezpieczonej protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 126v i 127v, zeznania za odwołującą parafią R. A. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 126v i 127v, zeznania za odwołujący zespół (...) protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 127 i 127v; protokół przesłuchania R. A. w charakterze płatnika składek w aktach organu rentowego.

Źródłem finansowania zajęć realizowanych w ramach umów zlecenia były dobrowolne wpłaty na specjalnie utworzone konto odwołującej parafii przez rodziców uczniów - było to 74 zł miesięcznie od jednego ucznia. Na to konto były również wpłacane dobrowolne wpłaty 96 zł miesięcznie na dodatkowe zajęcia z języka angielskiego. Odwołująca parafia przekazywała w ramach dotacji odwołującemu zespołowi kwoty dotyczące zajęć dodatkowych z języka angielskiego.

Środki finansowe uzyskiwane z organizacji zajęć dodatkowych w ramach umów zlecenia stanowiły formę aktywności odwołującej parafii mającą na celu uzyskanie środków finansowych na zabezpieczenie spłaty kredytu zaciągniętego przez parafię.

Dowód: zeznania za odwołującą parafię R. A. protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 126v i 127v, zeznania za odwołujący zespół (...) protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 127 i 127v; protokół przesłuchania R. A. w charakterze płatnika składek, protokół przesłuchania K. K. w charakterze świadka w aktach organu rentowego.

Ubezpieczona M. G. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w odwołującym zespole od 1 lipca 2014 roku, jako nauczycielka - wychowawca w świetlicy. Z wykształcenia jest romanistką.

Jednocześnie ubezpieczona zawierała umowy zlecenie z odwołującą parafią:

- od 2 września 2014 roku do 30 czerwca 2015 roku,

- od 7 września 2015 roku do 30 czerwca 2016 roku,

- od 5 września 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku.

Na podstawie umów zlecenia ubezpieczona zobowiązała się do wykonania następujących usług: przeprowadzenie zajęć dodatkowych według ustalonego harmonogramu. Zobowiązała się także do przedłożenia wykazu zrealizowanych zajęć do 5 dnia miesiąca następującego po przepracowanym miesiącu. Oświadczyła, że posiada odpowiedni stan zdrowia, wiedzę, doświadczenie oraz środki techniczne niezbędne dla należytego wykonania obowiązków wynikających z umów. Z tego tytułu ubezpieczona została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 września 2014 roku do 1 lipca 2015 roku, od 7 września 2015 roku do 1 lipca 2016 roku i od 5 września 2016 roku do 1 lipca 2017 roku.

Na podstawie umów zlecenia ubezpieczona prowadziła zajęcia z języka francuskiego dla małych dzieci - klasy od 1 do 3 oraz zajęcia plastyczne.

Odwołująca parafia wypłaciła ubezpieczonej wynagrodzenia z tytułu realizacji umów zlecenia:

Okres	Wynagrodzenia z tytułu realizacji umów cywilnoprawnych
(...)	90 zł
(...)	150 zł
(...)	210 zł
(...)	105 zł
(...)	75 zł
(...)	120 zł
(...)	150 zł
(...)	240 zł

(...)	210 zł
(...)	210 zł
(...)	420 zł
(...)	120 zł
(...)	240 zł
(...)	240 zł
(...)	150 zł
(...)	450 zł
(...)	150 zł
(...)	240 zł
(...)	450 zł

Ubezpieczona nie wykonywała w ramach umów zlecenia pracy na rzecz odwołującego zespołu, z którym łączył ją stosunek pracy, lecz na rzecz zleceniodawcy, czyli odwołującej parafii.

Dowód: zeznania ubezpieczonej protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 126v i 127v, zeznania za odwołujący zespół (...) protokół elektroniczny z 31 października 2018 roku k. 127 i 127v; umowy zlecenie wraz z kwestionariuszami, oświadczeniami, rachunkami i poleceniami przelewu w aktach organu rentowego.

11 czerwca 2018 roku ZUS wydał zaskarżoną decyzję Nr (...).

25 czerwca 2018 roku ZUS wydał zaskarżoną decyzję Nr (...).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz aktach pozwanego organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego osoby, w ramach przysługujących im kompetencji oraz w przewidzianej przez prawo formie. Nadto dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, a i sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia zawarte w tych dokumentach.

Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz w aktach organu rentowego pozwolił nadto na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Jako wiarygodne sąd uznał zeznania świadków H. W., S. B., D. F., E. C. i G. T., ubezpieczonej, a za odwołujących K. K. i R. A.. Ich wypowiedzi w zakresie odnoszącym się do kwestii dotyczących wykonywania umów zlecenia przez ubezpieczoną były spójne i wzajemnie uzupełniające się oraz znajdowały potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach. W ocenie sądu osoby te rzetelnie wskazywały okoliczności sprawy oraz podawały, jakich okoliczności nie pamiętają, zaś sposób formułowania wypowiedzi wskazywał na zeznawanie zgodnie z prawdą.

Sąd nie uwzględnił wniosku odwołujących o przesłuchanie w charakterze świadka K. M. oraz wniosku pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadka P. C.. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 217 § 3 kpc sąd pomija każdy wniosek dowodowy, który nie ma już znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Zatem sąd nie ma obowiązku uwzględniać wszelkich wniosków dowodowych zgłaszanych przez strony. Sąd uzyskał bowiem przekonanie, że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione zgodnie z twierdzeniami zarówno odwołujących, jak i pozwanego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że z niekwestionowanego stanu faktycznego wynika, że ubezpieczona M. G. jest pracownikiem odwołującego Zespołu Szkół (...) II w Ś., zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na stanowisku nauczyciela. Równocześnie w okresie wskazanym w zaskarżonych decyzjach zatrudniona była na podstawie umów zlecenia w odwołującej Parafii Rzymskokatolickiej pw. (...) w Ś.. Jako przedmiot umów zlecenia wskazano przeprowadzenie zajęć dodatkowych. Ubezpieczona wykonywała umowy zlecenia w pomieszczeniach użytkowanych przez odwołujący zespół.

Poza sporem pozostaje, że odwołujący nie zawierali umów o współpracy.

Trzeba także podkreślić, że postępowanie sądowe, w tym w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. W postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, a nie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z czym nie ma możliwości badania w świetle przepisów tego kodeksu prawidłowości wydanej przez organ rentowy decyzji. Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego, jako przedmiotu odwołania. Nawet zatem faktyczne zaistnienie uchybień proceduralnych organu rentowego nie może skutkować uchyleniem wydanej przez niego i będącej następnie przedmiotem sporu sądowego decyzji.

Sąd w niniejszej sprawie nie dostrzegł takich wad formalnych zaskarżonych decyzji, które decyzje te dyskwalifikowałyby w stopniu odbierającym im cechy aktu administracyjnego, jako przedmiotu odwołań w sprawie.

W tym miejscu należy wskazać podstawy prawne rozstrzygnięcia.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.) za ubezpieczonego uważa się osobę fizyczną podlegającą chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 1 ustawy.

Z kolei w myśl art. 4 pkt 2a płatnikiem składek jest pracodawca - w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład. Ten sam podmiot realizuje obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 85 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) oraz

Fundusz Pracy (art. 104 ust. 1 pkt 1a ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) i składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 9 ustawy z 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy).

W myśl art. 8 ust. 1 ustawy za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Zgodnie z art. 8 ust. 2a za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W myśl art. 18 ust. 1a ustawy w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Art. 4 pkt 9 ustawy jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 2032 ze zm.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Należy zważyć, że Sąd Najwyższy już w wyroku z 3 czerwca 2008 roku, I PK 311/07 (OSNP 2009 nr 19-20, poz. 258) podniósł, że czynności formalnie wykonywane na rzecz innego niż pracodawca podmiotu są wykonywaniem pracy na rzecz tego pracodawcy, bowiem art. 22 kp w § 1 i § 1¹ obejmuje także sytuację, w której praca odpowiadająca cechom stosunku pracy została objęta formalnie umową wiążącą jej wykonawcę z innym podmiotem niż pracodawca, na którego rzecz praca ta faktycznie była wykonywana. Z punktu widzenia art. 22 § 1 i § 11 kp istotne jest bowiem jedynie to, czy faktycznie była ona świadczona w warunkach określonych w art. 22 § 1 kp.

2 września 2009 roku Sąd Najwyższy w sprawie II UZP 6/09 (Legalis nr 165647) podjął uchwałę o treści: „Pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2a ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 4, poz. 74 ze zm)”. W uzasadnieniu tej uchwały przyjął, że „przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest to, że, będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej, zawartej z nim lub inną osobą. W konsekwencji, nawet, gdy osoba ta (pracownik) zawarła umowę o dzieło z osobą trzecią, to pracę w jej ramach wykonuje faktycznie dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jego pracy)”. Nadto Sąd Najwyższy wskazał, że „w stosunku do pracownika

płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a art. 8 ust. 2a rozszerza pojęcie pracownika na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy on pracę na rzecz swojego pracodawcy, naturalne i zgodne z wykładnią literalną tego przepisu jest uznanie, że także w zakresie tej sfery aktywności należy go uznać na potrzeby ubezpieczeń społecznych za pracownika tego właśnie pracodawcy”. Sąd Najwyższy podkreślił, że „obowiązki płatnika powinny obciążać podmiot, na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona, i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy”.

Sąd Najwyższy wskazuje, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych w nim umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. W tym ostatnim przypadku, to w istocie pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - zleceniobiorcę/wykonawcę dzieła, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostaje pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzysta z jego majątku. Celem takiej regulacji było, po pierwsze - ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych celem zatrudnienia własnych pracowników dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów oraz po drugie - ochrona pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych w ogóle nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem pracy (por. wyroki: z 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117; z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, z 2 lutego 2010 r., I UK 259/09, oraz z 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266).

W sprawie istota sporu sprowadza się przede wszystkim do ustalenia, czy w stanie faktycznym znajdzie zastosowanie przytoczony art. 8 ust. 2a i czy przychód uzyskany przez ubezpieczoną z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych zawartych z odwołującą parafią, tj. z innym podmiotem niż własny pracodawca, w miesiącach i kwotach opisanych powyżej, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę z odwołującym zespołem oraz czy w związku z tym prawidłowo kwoty te doliczono do przychodu osiągniętego przez ubezpieczoną w odwołującym zespole we wskazanych miesiącach.

Odwołujący nie kwestionowali sposobu ustalenia podstawy wymiaru składek pod względem rachunkowym. Wykazywali natomiast, że praca świadczona przez ubezpieczoną w ramach zawartych przez nią z odwołującą parafią umów zlecenia nie była świadczona na rzecz odwołującego zespołu.

W ocenie sądu omawiany przepis nie rodzi problemów interpretacyjnych, a stanowisko judykatury jest w tej mierze ugruntowane. Niezależnie od sytuacji, czy pracownik pracodawcy wykonuje na jego rzecz pracę w ramach stosunku cywilnoprawnego łączącego oba te podmioty, czy też w ramach stosunku łączącego pracownika i podmiot trzeci, to w obu tych przypadkach pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - przyjmującego zamówienie wykonania oznaczonego dzieła/usługi, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Nie chodzi bowiem o to, aby stosunek cywilnoprawny na podstawie, którego ubezpieczony wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy spełniał również przesłanki stosunku pracy.

Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że przepisy ustawy systemowej nie definiują pojęcia „płatnik składek”, choć w jej art. 4 pkt 2 lit. a-z wymieniono enumeratywnie wszystkie podmioty mające ten status. Jednym z płatników jest w myśl art. 4 pkt 2 lit. a pracodawca. W żadnym z przepisów ustawy systemowej nie zamieszczono jednak własnej, autonomicznej definicji tego pojęcia. Na potrzeby regulacji omawianego aktu (a więc także jego art. 8 ust. 2a)

należy zatem stosować termin „pracodawca” w znaczeniu, jakie nadaje mu art. 3 ustawy systemowej. W myśl tego przepisu pracodawcą jest osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, jeśli zatrudnia ona pracowników. Tak zdefiniowany pracodawca jest z mocy art. 4 pkt 2 lit. a płatnikiem składek dla wszystkich pracowników w rozumieniu tego aktu, a zatem także dla tych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w tym także dla pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią.

Należy jednak zwrócić uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z 7 lutego 2017 roku, II UK 693/15, zgodnie z którym „praca wykonywana na rzecz pracodawcy to praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj wykonywanych czynności przez pracownika wynikających z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią. Z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy. Wszystko to zaś ma na celu obniżenie kosztów zatrudnienia przez zastąpienie „oskładkowanego” wynagrodzenia za pracę „nieoskładkowym” wynagrodzeniem za wykonanie dzieła lub za wykonanie usług” (LEX nr 2238708).

Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że w przypadku ubezpieczonej występowało czytelne rozdzielanie zadań wykonywanych w ramach umowy o pracę i umowy zlecenie. Ubezpieczona nie świadczyła tego samego rodzaju pracy. W jej przypadku zakres zajęć dodatkowych na podstawie umowy zlecenie nie pokrywał się z zakresem prowadzonych przez nią przedmiotów w odwołującym zespole. Ubezpieczona nie wykonywała zadań na zlecenie i pod kierunkiem odwołującego zespołu.

Z punktu widzenia przepływów finansowych, odwołujący zespół nie przekazywał odwołującej parafii, czyli osobie trzeciej środków na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej działalności, a odwołująca parafia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, nie zatrudniała pracowników odwołującego zespołu. Odwołująca parafia nie jest „podwykonawcą” odwołującego zespołu.

W okolicznościach sprawy odwołujący nie działali w celu obniżenia kosztów zatrudnienia przez zastąpienie „oskładkowanego” wynagrodzenia za pracę „nieoskładkowym” wynagrodzeniem za wykonanie usługi.

Wbrew twierdzeniom organu rentowego przesłankami zastosowania art. 8 ust. 2a nie mogą być jedynie: tożsamość zadań w ramach umów zlecenia i umów o pracę, sposób wykonywania tych zadań i niezbędne do tego umiejętności zleceniobiorców znane zleceniodawcy. Dla możliwości zastosowania tego przepisu niezbędne jest także zawarcie umowy (porozumienia) pomiędzy zleceniodawcą i pracodawcą ubezpieczonego.

W okolicznościach sprawy zlecającym była odwołująca parafia i to odwołująca parafia była ostatecznym beneficjentem pracy w tej relacji. Usługi świadczone przez zleceniobiorców nie mogą być traktowane, jako praca wykonywana na rzecz własnego pracodawcy, ponieważ to nie pracodawca finansował wynagrodzenia dla zleceniobiorców, ani też nie był organizatorem zajęć.

Organ rentowy w toku postępowania wskazywał na istniejące powiązania pomiędzy odwołującymi, tj. osobowe i miejscowe/własnościowe. Odwołujący zresztą nie kwestionowali istnienia tych powiązań. (...) R. A. jest proboszczem odwołującej parafii. Jest kanclerzem odwołującego zespołu. Odwołująca parafia jest organem założycielskim i prowadzącym odwołujący zespół. Teren odwołującego zespołu jest własnością odwołującej parafii.

W ocenie sądu organ rentowy wyciągnął jednak zbyt daleko idące wnioski z faktu istnienia ww. powiązań. Umowa zlecenie, jak bowiem wykazano, nie była związana z realizacją przez ubezpieczonej pracy na rzecz odwołującego

zespołu. Odwołujący zespół nie przekazywał odwołującej parafii środków na wynagrodzenie ubezpieczonej z umowy zlecenie. Odwołujący pod względem swojej działalności są od siebie niezależni. Rola proboszcza odwołującej parafii wobec odwołującego zespołu ogranicza się do czuwania nad prawidłową realizacją programu unijnego oraz sferą duchowo-formacyjną placówki, a zarządzanie odwołującym zespołem leży wyłącznie w gestii jego dyrekcji.

Jak wyjaśnia Sąd Najwyższy „z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy. W takim przypadku pracodawca - w sensie organizacyjnym - jest odbiorcą pracy swoich pracowników, a w sensie prawnym - nabywcą zamówionej przez siebie usługi (dzieła). Natomiast w odwrotnym przypadku, gdy pracodawca sprzedaje usługi innemu podmiotowi, które wykonują jego pracownicy, nie ma zastosowania norma z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej” (zob. wyrok z 3 października 2017 r., II UK 488/16, LEX nr 2361596).

Sąd nie ma wątpliwości, że ubezpieczona nie wykonywała swych czynności w interesie odwołującego zespołu. Z punktu widzenia ubezpieczonej wykonywała je wyłącznie w swoim interesie, uzyskując z umowy zlecenie dodatkowe dochody. Realizując umowę zlecenie ubezpieczona nie wykonywała pracy na rzecz swego pracodawcy, czyli odwołującego zespołu. Z zeznań ubezpieczonej wynika jednoznacznie, że praca świadczona przez nią w ramach umowy zlecenie nie była kontynuacją i uzupełnieniem pracy w ramach stosunku pracy.

Z punktu widzenia odwołującej parafii korzyści z pracy (usług) świadczonej przez ubezpieczoną odnosili rodzice i dzieci, a przede wszystkim odwołująca parafia, ponieważ środki finansowe uzyskiwane z organizacji zajęć dodatkowych stanowiły formę aktywności parafii mającą na celu uzyskiwanie środków finansowych na zabezpieczenie spłaty kredytu zaciągniętego przez parafię. Odwołująca parafia była podmiotem inicjującym zorganizowanie dodatkowych płatnych zajęć, które odbywały się poza programem nauczania odwołującego zespołu i poza jego działalnością.

Finalnym beneficjentem i odbiorcą pracy świadczonej przez ubezpieczoną na podstawie umowy zlecenie nie był odwołujący zespół, lecz odwołująca parafia. Nie zmienia tego okoliczność, że dziecko uczestniczące w dodatkowych zajęciach było uczniem odwołującego zespołu. Bez znaczenia pozostają okoliczności, że zleceniobiorcy realizowali przede wszystkim umowy zlecenia w miejscu świadczenia pracy na podstawie umów o pracę oraz że przed przystąpieniem do wykonywania zleconych czynności nie przedkładali żadnych dokumentów potwierdzających doświadczenie czy kwalifikacje.

Zgodzić należy się z odwołującą parafią, że skoro odwołująca parafia wykazała obiektywne przesłanki dla zawarcia umów zlecenia (interes faktyczny i prawny) oraz fakt, że nie były one realizowane na rzecz odwołującego zespołu, należy uznać, że brak jest jakichkolwiek przesłanek do kwestionowania przez organ rentowy wysokości i samej zasady naliczania zadeklarowanych przez odwołującą parafię składek. Nie zostały, bowiem spełnione przesłanki prowadzące do uznania, że to pracodawca - odwołujący zespół winien być stroną umowy, jako pracodawca ze zleceniobiorcami.

Rację ma odwołująca parafia, że skoro odwołujący zespół nie zainicjował relacji trójstronnej, to w okolicznościach sprawy nie może być mowy o strukturze trójkąta w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Występują natomiast dwie niezależne relacje dwójkowe: relacja dwójkowa na linii zleceniodawca (odwołująca parafia) - zleceniobiorca i relacja dwójkowa na linii pracodawca (odwołujący zespół) - pracownik, przy czym zleceniobiorca i pracownik to ta sama osoba - ubezpieczona M. G..

Na podstawie zebranego materiału dowodowego można jednoznacznie stwierdzić, że faktyczny zysk z czynności ubezpieczonej w ramach umowy zlecenie uzyskiwała odwołująca parafia. Jednocześnie należy zauważyć, że organ rentowy nie przedstawił żadnych dowodów w celu wykazania, że zaskarżone decyzje są uzasadnione.

W tym miejscu trzeba wskazać, że zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą Sądu Najwyższego do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych w zakresie postępowania dowodowego ma zastosowanie reguła wynikająca z art. 232 kpc. W postępowaniu takim obowiązuje więc zasada kontrydiktoryjności i dowodzenia swoich

twierdzeń przez stronę. Wydanie decyzji przez organ rentowy nie zwalnia go od udowodnienia przed sądem jej podstawy faktycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847).

W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych kontroli podlega decyzja organu rentowego i rozkład ciężaru będzie zależał od rodzaju decyzji. Jeżeli jest to decyzja, w której organ zmienia sytuację prawną ubezpieczonego, to organ rentowy powinien wykazać uzasadniające ją przesłanki faktyczne. Organ rentowy, jako strona postępowania cywilnego ma więc udowodnić fakty, z których wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2007 r., I UK 269/06, OSNP 2008/5-6/78, LEX nr 328015).

W niniejszej sprawie organ rentowy nie przedstawił dowodów na to, że beneficjentem pracy ubezpieczonej wykonywanej w ramach umowy zlecenie zawartej z odwołującą parafią był odwołujący zespół. Zatem organ rentowy nie dowiódł procesowo prawdziwości swojego stanowiska zawartego w zaskarżonych decyzjach. Merytoryczna kontrola decyzji w postępowaniu sądowym nie może oznaczać ustalania, czy wręcz poszukiwania za organ rentowy przez sąd faktów potwierdzających jej zasadność.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że przychód ubezpieczonej za okres wymieniony w sentencjach zaskarżonych decyzji z tytułu zatrudnienia na podstawie umów zlecenia zawartych z odwołującą parafią nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne łącznie z przychodem z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z odwołującym zespołem. W konsekwencji na odwołującym zespole nie ciąży obowiązek rozliczenia składek za ubezpieczoną z umów zlecenia. Płatnikiem składek z tytułu umów cywilnoprawnych winien być rzeczywisty beneficjent pracy (usług) ubezpieczonej - zleceniodawca, czyli odwołująca parafia.

Odwołujący zasadnie zwracali uwagę, że obszary działalności podejmowane przez odwołującą parafię oraz (...) Centrum (...), obejmujące szeroko rozumiane wychowanie i wspieranie młodzieży, popularyzację osiągnięć nauki i techniki, promocję edukacji zdrowotnej i ekologicznej, popularyzację kultury chrześcijańskiej i działalność na rzecz integracji, przygotowanie katolików i świeckich do aktywnego uczestnictwa w życiu kościoła, narodu i państwa, w znacznym stopniu wykraczają ponad ramową działalność odwołującego zespołu, która wyznaczona jest w przeważającej mierze ramowymi planami nauczania oraz przepisami powszechnie obowiązującego prawa, które wprost regulują działalność placówek oświatowych i nie pozwalają na czerpanie z tych zadań jakichkolwiek korzyści, w tym zwłaszcza korzyści, jakie zyskiwała odwołująca parafia w ramach środków pozwalających na sfinansowanie podejmowanych przez nią inicjatyw.

W konsekwencji na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc należało uwzględnić odwołania i zmienić zaskarżone decyzje w całości.

W punkcie 1 wyroku zmieniono zaskarżoną decyzję z 11 czerwca 2018 roku i stwierdzono, że podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej M. G. jako osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek stanowią kwoty zadeklarowane przez płatnika składek.

W punkcie 3 wyroku zmieniono zaskarżoną decyzję z 25 czerwca 2018 roku i stwierdzono, że przychody z tytułu umowy zlecenia zawartej z odwołującą Parafią Rzymskokatolicką pw. (...) w Ś. uzyskane przez ubezpieczoną M. G. nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pracy świadczonej na rzecz odwołującego Zespołu Szkół (...) im. św. J. P. II w Ś..

O kosztach postępowania orzeczono w punktach 2 i 4 wyroku na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 kpc w zw. z art. 99 kpc. w zw. z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Wartość przedmiotu sporu w sprawie stanowi 362 zł w przypadku odwołującej parafii i 1555 zł w przypadku odwołującego zespołu, a ugruntowany jest pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15; z 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, niepublikowane; z 7 czerwca 2016 r., II UZ 11/16, LEX nr 2056879; z 11 sierpnia 2016 r., II UZ 32/16, LEX nr 2113370; z 29 listopada 2016 roku, II UZ 49/16, LEX nr 2202501). Jak wskazuje bowiem Sąd Najwyższy nawet w przypadku spełnienia przesłanek z art. 8 ust. 2a nie występuje samodzielne (odrębne) ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia u drugiego podmiotu, lecz jedno ubezpieczenie u pierwotnie zatrudniającego.

W myśl § 15 ust. 1 powołanego rozporządzenia opłaty stanowiące podstawę zasądzania kosztów zastępstwa prawnego ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych określonych w rozdziałach 2-4.

W myśl § 15 ust. 3 opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to: niezbędny nakład pracy radcy prawnego, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie, w tym czynności podjęte w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu (pkt 1), wartość przedmiotu sprawy (pkt 2), wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie (pkt 3), rodzaj i zawilość sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów, o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności (pkt 4).

Mając powyższe na uwadze, oceniając nakład pracy pełnomocnika odwołującej parafii, sąd uznał, że zasadne jest zasądzenie od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej na podstawie § 2 ust. 1 w zw. z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia 270 zł, odpowiadającej trzykrotności minimalnej stawki kosztów zastępstwa prawnego (3x90 zł). Sąd miał na uwadze, że sprawa zakończyła się po jednej rozprawie, nie zaszła zatem potrzeba po stronie pełnomocnika odwołującej kolejnego przygotowywania się do prowadzenia sprawy i udziału w kolejnej rozprawie.

Z kolei sąd uznał, że zasadne jest zasądzenie od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego zespołu na podstawie § 2 ust. 3 z rozporządzenia 900 zł, odpowiadającej minimalnej stawce kosztów zastępstwa prawnego. Sąd miał na uwadze z jednej strony wysokość żądanych kosztów, a z drugiej strony to, że opłata nie może przekraczać wartości przedmiotu sprawy.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk